



GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr. 335/2007*”, inițiată de domnul deputat Nicoară Romeo Florin – PP-DD, de domnul deputat Petrea Dorin Silviu – UNPR și de domnul deputat Vainer Aurel – Minorități (Bp. 230/2013).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii camerelor de comerț din România nr. 335/2007, cu modificările și completările ulterioare*.

Conform *Expunerii de motive*, dispozițiile modificatoare „vizează în substanța lor crearea unui cadru juridic coordonat în vederea realizării unui climat concurențial stimulat, fundamentat pe competitivitate”, „contribuie la cunoașterea structurii activității economice desfășurate de

comercianți privați, la crearea unei baze de date naționale structurată pe domienialitatea activităților efective desfășurate de comercianți, și la eliminarea zonei comerciale oculte”.

Astfel, propunerea legislativă reglementează, în principal:

- noi atribuții pentru camerele județene de comerț și industrie (avizarea organizării de târguri și expoziții, întocmirea unei evidențe proprii a societăților și emblemelor, avizarea organizării de evenimente privind clasamente de firme sau investitori);

- măsuri referitoare la organizarea și funcționarea camerelor județene (aplicarea sancțiunii nulității pentru prevederi din Statutul Camerelor județene care derogă de la Statutul-cadru aprobat de Camera Națională, validarea persoanei alese ca președinte al Camerei județene de biroul de conducere al Camerei Naționale);

- măsuri referitoare la organizarea și funcționarea Camerei Naționale (membri de drept să fie camerele de comerț județene și nu ca în prezent, persoane juridice a căror personalitate juridică a fost recunoscută prin hotărâre de Guvern emisă în baza Decretului-lege nr. 139/1990, statutul Camerei Naționale să fie aprobat cu votul majorității membrilor de drept prezenți, nu cel al majorității membrilor de drept);

- introducerea unui capitol cuprinzând contravenții și sancțiuni.

II. Observații

1. La **art. 2** se propune abrogarea **alin. (3)** care are actualmente următorul cuprins: *„Camerale județene care s-au înființat până la intrarea în vigoare a prezentei legi, din inițiativa comercianților, au dobândit personalitate juridică la data recunoașterii înființării lor prin hotărâre a Guvernului”.*

De asemenea, la **art. 3** se propune eliminarea referirii la *Decretul-lege nr. 139/1990 privind camerele de comerț și industrie din România* și introducerea unei formulări generale *„denumirea cameră de comerț și industrie poate fi utilizată de către camerele județene înființate ca persoane juridice în temeiul prevederilor prezentei legi”.*

Dispozițiile legale a căror abrogare se propune și-au produs, însă, efectele juridice. Ele au avut ca scop să confirme faptul că o cameră de comerț județeană, constituită potrivit legii în vigoare la data creării sale

(Decretul-lege nr. 139/1990), rămâne în ființă, purtând în continuare denumirea de cameră județeană și rămânând parte a sistemului cameral.

Trebuie observat că Legea nr. 335/2007 este un act normativ care a intervenit după constituirea sistemului cameral (1990) și scopul ei a fost de a îmbunătăți reglementarea anterioară a organizării și funcționării entităților ce fac parte din acest sistem (în principal, camerele de comerț județene și Camera de Comerț și Industrie a României). Din aceste considerente, legiuitorul, la momentul abrogării normei anterioare, a recunoscut existența persoanelor juridice constituite sub regimul legii vechi. Tocmai de aceea, toate camerele județene și bilaterale și-au păstrat statutul și denumirea. Mai mult, actuala lege nu prevede condițiile în care se poate constitui o cameră de comerț județeană, tocmai în considerarea faptului că la momentul 2007, când a intrat în vigoare legea, acestea erau deja constituite.

Abrogarea alin. (3) poate ridica probleme de interpretare în ceea ce privește continuarea existenței acestor persoane juridice – cu alte cuvinte, se poate interpreta că norma are efect retroactiv, ceea ce ar fi contrar dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „*Legea dispune numai pentru viitor*”. Această interpretare poate fi susținută mai ales în contextul în care, potrivit art. 7 alin. (2) din Legea nr. 335/2007, la nivelul unui județ poate funcționa o singură entitate cu denumirea și atribuțiile unei camere județene de comerț.

2. Potrivit legii, relația dintre camerele județene și Camera Națională nu este concepută pe *principiul subordonării, ci pe cel al liberei asocieri* (cu respectarea principiilor art. 40 din Constituție). Prin această propunere legislativă se instituie o relație de subordonare între Camera Națională și cele județene, astfel cum rezultă din modificările propuse la art. 16, 17 și 42 din inițiativa legislativă: numirea președinților camerelor județene este validată de biroul de conducere al Camerei Naționale, conducerea interimară, dacă este cazul, a unei camere județene este desemnată de biroul de conducere al Camerei Naționale, decizia organelor statutare a camerei județene se desființează în lipsa acordului Camerei Naționale, activitatea comisiei de cenzori a unei camere județene este verificată de un cenzor al Camerei Naționale, statutul fiecărei camere județene trebuie să corespundă statutului-cadru impus de Camera Națională, deși fiecare cameră județeană este organizată autonom, în temeiul dreptului constituțional la asociere.

3. Se propune, de asemenea, reducerea majorității necesare pentru aprobarea Statutului Camerei Naționale (**art. 26**). Ar trebui însă analizat faptul că, pentru asigurarea reprezentativității membrilor de drept în adunarea generală, în condițiile în care statutul fiecărei camere județene trebuie ulterior adaptat, în caz contrar fiind lovite de nulitate, ar fi necesară o majoritate superioară celei a membrilor prezenți, cum se propune de către inițiatori. Precizăm, în acest context, că sancțiunea nulității unor clauze ale statutului unei persoane juridice nu poate fi aplicată decât pentru încălcarea unor cerințe prevăzute de lege (art. 1246 din Codul civil), și nu pentru neîndeplinirea unor cerințe cuprinse într-o hotărâre a unei alte persoane juridice (în speță, sunt prevăzute într-o hotărâre a Camerei Naționale).

4. În ceea ce privește atribuțiile camerelor de comerț, prin măsura propusă de inițiatori devine obligatorie înscrierea în Catalogul firmelor a tuturor societăților și a emblemelor comerciale ale acestora.

Astfel, la **art. 4 lit. m¹**) și la **art. 28 lit. a)** se propune modificarea actualului text, în sensul înlocuirii caracterului facultativ al depunerii cererii de înscriere în Catalogul firmelor cu o înscriere obligatorie, efectuată în 48 de ore de la înregistrarea în Registrul comerțului; neîndeplinirea acestei obligații se sancționează contravențional (lit. c) a art. 47¹, nou introdus). Această înscriere este certificată prin emiterea unui atestat și are și semnificația unei autorizații de funcționare, întrucât în lipsa ei societățile nu pot să își desfășoare în mod legal activitatea.

Această normă instituie, în fapt, o nouă înregistrare a societăților în raport cu cea deja impusă în lege, operată în registrul comerțului, care, în plus, trebuie actualizată anual. Această dublă înregistrare, asupra validității căreia se revine anual, este susceptibilă de a contraveni necesității simplificării sarcinilor administrative pentru înființarea unei afaceri. În fapt, întrucât societatea nu poate funcționa înaintea acestei noi înregistrări, durata de înființare a unei firme crește cu minim două zile, or această perioadă constituie criteriu de măsurare a atractivității față de investitori a unei piețe naționale. Tocmai de aceea, în strategiile de dezvoltare elaborate la nivelul Uniunii Europene se promovează reducerea sarcinilor și costurilor legate de operarea unei afaceri. O condiționalitate în acest sens (reducerea semnificativă a numărului autorizațiilor necesare pentru operarea unei afaceri) a fost inclusă și în Memorandumul de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România, ratificat prin *Ordonanța de*

urgență a Guvernului nr. 82/2009 pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România, semnat la București și la Bruxelles la 23 iunie 2009, și a Acordului de împrumut, în sumă de până la 5.000.000.000 euro, dintre România, în calitate de Împrumutat, Banca Națională a României, în calitate de agent al Împrumutatului, și Comunitatea Europeană, în calitate de Împrumutător, semnat la Luxemburg la 23 iunie 2009 și la București la 18 iunie 2009.

Din *Expunerea de motive* rezultă că rațiunea promovării acestei soluții legislative este de a crea o bază de date națională structurată pe domeniialitatea activităților economice în economia națională. Potrivit textului de lege în vigoare, realizarea de baze de date utile comercianților este una dintre atribuțiile camerelor de comerț. Ar trebui reanalizată crearea unei obligații suplimentare în sarcina operatorului economic, pentru a se duce la îndeplinire această atribuție, dacă nu se urmărește realizarea unui interes general (în cazul registrului comerțului se asigură opozabilitatea actelor/faptelor agenților economici pentru securitatea circuitului comercial).

De asemenea, chiar și pentru realizarea unui obiectiv general, nu ar fi necesară impunerea unei sarcini suplimentare (o nouă cerere, o nouă perioadă de așteptare înainte de a-și putea derula afacerea), dacă el poate fi realizat printr-o cooperare instituțională. Ne referim aici la colaborarea, deja funcțională, între oficiile registrului comerțului și camerele de comerț, care permite preluarea tuturor datelor necesare și utile realizării Catalogului firmelor.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 48 din Legea nr. 335/2007, Ministerul Justiției – Oficiul Național al Registrului Comerțului asigură condițiile necesare pentru accesul camerelor județene și al Camerei Naționale la toate datele necesare îndeplinirii atribuțiilor lor legale, prin acces gratuit, nelimitat, în timp real, pe bază de utilizator și parolă, pentru toate camerele de comerț și Camera Națională, la serviciul RECOM on-line, disponibil pe portalul de servicii on-line al ONRC, prin care se furnizează informații privind datele înregistrate în registrul comerțului. Printre categoriile de informații care se furnizează prin serviciul RECOM se află și *informațiile de identificare ale operatorilor* (sediul social, număr de ordine în registrul comerțului, starea firmei, semnal firmă, ș.a.), dar și *date privind domeniile de activitate* (activitatea principală, activitățile secundare), *privind sediile și/sau activitățile autorizate*, *datele din situațiile financiare anuale* (numărul mediu de salariați, profit net, pierdere

brută, profit brut, cifră de afacere netă), etc. Prin urmare, camerele de comerț și Camera Națională pot să extragă permanent, automat și în timp real, fără niciun fel de restricție, toate informațiile necesare pentru realizarea Catalogului firmelor și a altor baze de date utile membrilor acestora.

De asemenea, în baza protocolului de colaborare încheiat între Oficiul Național al Registrului Comerțului și Camera de Comerț și Industrie a României, sunt furnizate periodic, pe cale electronică, în format baze de date, informații statistice privind înregistrarea, dizolvarea și radierea profesioniștilor, structura acestora în funcție de proveniența capitalului, forma juridică de înregistrare, obiectul principal de activitate, precum și orice alte categorii de date înregistrate în registrul comerțului.

5. Propunerea legislativă instituie o competență specială a camerelor județene de a aviza orice târg, expoziție sau alt eveniment de acest gen organizat de orice persoană fizică sau juridică (**art. 4 lit. I¹**), precum și pentru organizarea de evenimente privind clasamente de firme sau investitori (**art. 4 lit. m²**).

Această soluție este însă susceptibilă de încălcarea prevederilor art. 45 din Constituție, care garantează libertatea economică („*Accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora în condițiile legii sunt garantate*”). De asemenea, se face vorbire de târguri și expoziții desfășurate de orice persoană fizică sau juridică (deci inclusiv cele ce excedează domeniului economic și cele care depășesc sfera profesionalului).

Aceleași rațiuni ar trebui avute în vedere, și prin urmare, reanalizate dispozițiile privind avizul obligatoriu al Camerei Naționale pentru organizarea de târguri la nivel național și internațional (**art. 28 alin. (2) lit. c¹**), pentru solicitările de înregistrare a mărcilor de fabrică și comerț depuse la OSIM (**art. 28 alin. (2) lit. g¹**), precum și pentru organizarea de evenimente naționale sau internaționale similare „*Topului Național al firmelor din România*”.

Având în vedere competența camerelor în realizarea acestor tipuri de evenimente, instituirea unui drept de a aviza orice demers similar ridică probleme din perspectiva competitivității și avantajelor concurențiale, creându-se premisele unui monopol pe acest tip de serviciu.

În plus, competențele de avizare sunt considerate prerogative de autoritate publică, tocmai de aceea sunt exercitate de instituții publice sau sub controlul unor instituții publice.

6. Sub aspectul oportunității instituirii unor sancțiuni contravenționale, apreciem că stabilirea, ca și contravenții, a unor fapte privind organizarea de târguri, expoziții sau evenimente fără avize din partea persoanei juridice de drept privat (camere județene sau Camera Națională) este o soluție legislativă ce ar trebui reanalizată. În același sens opinăm și cu privire la sancționarea faptei de neînscrisere în Catalogul firmelor.

Menționăm că, în prezent, camerele de comerț pot obține toate datele necesare oricând, cu titlu gratuit, de la registrul comerțului.

Față de fapta prevăzută la **lit. f) a art. 47¹**, reglementarea contravenției este neclară, aceasta putând fi interpretată în sensul că s-ar sancționa contravențional inclusiv camerele de comerț care ar organiza evenimente de tipul „*Topul Național al firmelor*”, ori a altor topuri de anvergură națională sau internațională.

În privința dispozițiilor propuse prin **art. 47²**, arătăm că amenda se impune a fi diferențiată în funcție de subiect – persoană fizică sau, după caz, persoană juridică. Sancțiunile complementare – blocarea contului bancar și suspendarea activității operatorului economic – sunt foarte drastice în raport cu obiectivul urmărit prin aplicarea regimului sancționator.

Sancțiunile complementare sunt prevăzute a fi aplicate automat în toate cazurile și pe durată nedeterminată, ceea ce contravine principiului proporționalității sancțiunii cu gravitatea faptelor.

7. În ceea ce privește **art. 47³**, care reglementează constatarea contravențiilor, ar trebui avută în vedere și atribuirea competenței de constatare a contravențiilor ofițerilor și agenților din cadrul Poliției Române, atât din oficiu, cât și la sesizarea camerelor de comerț. Propunerea constatării și din oficiu a respectivelor contravenții are ca fundament competența Poliției Române de a efectua o sesizare din partea unei alte instituții/organizații. În contextul în care se recunoaște dreptul Poliției Române de a aplica sancțiunile și, implicit, de a controla respectarea legislației din domeniu, apreciem că este necesară prevederea posibilității personalului Poliției Române de a constata și din oficiu respectivele contravenții.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Parlamentul este în măsură să decidă.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

Domnului senator **George – Crin Laurențiu ANTONESCU**
Președintele Senatului